

nens missioner i felten. I 2001 havde Danmark 23 udsendte, mens der i 2002 planlægges udsendt 15 eksperter til bl.a. missionerne på Balkan, Tjetjenien, Georgien og Tadjikistan. Fra dansk side sekunderes endvidere *valgobservatører*, der samarbejder med valgobservatører fra OSCEs Parlamentariske Forsamling. Senest har Danmark udsendt fire observatører til parlamentsvalget i Ukraine i marts 2002.

Dansk EU-formandskab i OSCE:

Nye muligheder i et ændret Europa

Det politiske og sikkerhedspolitiske Europakort ændres væsentligt i anden halvdel af 2002 under dansk EU-formandskab. Både udvidelsen af EU og NATO vil have betydning for den eneste paneuropæiske sikkerhedsorganisation, OSCE. EU udgør allerede i dag sammen med USA og Rusland de centrale aktører i OSCE. Efter udvidelsen bliver EUs muligheder større. Denne situation bør udnyttes fra EUs side ved i højere grad at drage fordel af OSCE til fremme af sin politik. Et *udbygget samarbejde mellem EU og OSCE* er en prioritet for det danske EU-formandskab.

OSCEs brede medlemskreds gør det oplagt for EU at overveje samarbejde med organisationen vedr. lande, som EU ikke har et udbygget forhold til. Specielt *Centralasien* er interessant i lyset af 11. september og naboskabet til Afghanistan. OSCE er endvidere det eneste samarbejdsforum, hvor EU-landene deltager på lige fod med de centralasiatiske stater (Europarådet omfatter landene i det sydlige Kaukasus, men ikke Centralasien). Desuden vil EUs forhold til Belarus og Ukraine i nogen grad kunne drage nytte af en multilateral ramme for samarbejdet i forhold til EUs bilaterale politik – specielt hvis Rusland anlægger en konstruktiv linie i OSCE.

OSCE-forpligtelserne under *den menneskelige dimension* har for de vestlige lande gennem tiden udgjort kernen i OSCE-samarbejdet. Regeringens fokus på menneskerettigheder betyder, at arbejdet hermed vil få prioritet under det EU-

formandskabet. Det store årlige møde om gennemførelsen af forpligtelserne finder sted i andet halvår og altså under dansk formandskab. Det nye, reformerede format for gennemførelsesmødet vil forhåbentlig give mulighed for at tilføre arbejdet med den menneskelige dimension fornyet liv. Det vil være af betydning, at der bliver fulgt op på resultaterne fra gennemførelsesmødet, så det politiske pres fra de andre deltagerstater kan føre til forbedringer i menneskerettighedssituationen.

Rusland og en række andre østlige deltagerstater har gennem længere tid udtrykt ønske om en *reform af OSCE* mhp. at skabe større gennemsigthed i beslutningsprocesserne og sikre større indflydelse på specielt missionernes arbejde i felten. Efter vedtagelsen af budgettet for 2002 er arbejdet for alvor kommet i gang. I løbet af det danske EU-formandskab vil arbejdet tage fart op til det årlige ministerrådsmøde i december, som i år afholdes i Porto i Portugal. Reformarbejdet er centralt i bestræbelserne på at sikre en konstruktiv russisk deltagelse i organisationen og vil derfor blive tillagt stor vægt under det danske EU-formandskab.

Det er vigtigt, at arbejdet med gennemførelse af OSCEs handlingsplan mod *terrorisme* skrider frem. Den portugisiske udenrigsministers personlige repræsentant i terrorismespørgsmål, Jan Trøjborg, er koordinator for OSCEs bestræbelser på området og arbejder bl.a. for, at der bliver gennemført konkrete aktiviteter i kampen mod terrorismen, specielt i Centralasien. Det danske EU-formandskab vil arbejde for, at spørgsmålet forbliver højt på dagsordenen.

Hermed slutter redegørelsen.
